

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce **J. K.**, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 5. 2006 č. j. 22 Ca 68/2006 - 27,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobci **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný podal včas kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 5. 2006 č. j. 22 Ca 68/2006 - 27, kterým bylo rozhodnuto, že rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2005 č.j. P-1562/2005 se pro vady řízení zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Z odůvodnění napadeného rozsudku a ze správního spisu vyplývají tyto podstatné skutečnosti:

Žalobce se žalobou domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto, že jednorázová peněžní částka podle ust. § 4 odst. 2 písm. a) zákona č. 203/2005 Sb., o odškodnění některých obětí okupace Československa vojsky Svazu sovětských socialistických republik, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky (dále jen „zákon č. 203/2005 Sb.“) se žalobci neposkytuje.

V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný uvedl, že se žalobce domáhal jednorázové peněžní částky, neboť dne 27. 7. 1981 utrpěl v O. škodu na zdraví a další škody v souvislosti s dopravní nehodou, kterou zavinil příslušník Sovětské armády. Žalovaný zjistil z archivních materiálů, že žalobce byl již za škodu, kterou při této dopravní nehodě utrpěl, odškodněn. Škodu, která žalobci vznikla, projednala Česká státní pojišťovna v průběhu roku 1982 pod č. 81-23329-76-36. Byly mu přiznány jednotlivé nároky podle občanského zákoníku v celkové výši 10 721 Kčs a měsíční renta ve výši 742 Kčs. Žalovaný dospěl k závěru, že další důkazy nejsou pro zjištění skutkového stavu a právní posouzení věci nezbytné a dovodil, s odkazem na ust. § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 203/2005 Sb. a na Smlouvu mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Svazu sovětských socialistických republik o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky, uveřejněné pod č. 11/1969 Sb., že nárok na poskytnutí jednorázové peněžní částky žalobci nevznikl, protože již byl odškodněn Českou státní pojišťovnou, takže nebyla splněna podmínka ust. § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 203/2005 Sb.

Žalobce v žalobě uvedl, že to, co je v rozhodnutí uvedeno, jsou pouze částky vyplývající z jeho vlastní pojistky, takže se domnívá, že se to netýká jednorázového odškodnění, o které občané mohou požádat, byli-li poškozeni v souvislosti s pobytem sovětských vojsk na našem území. Na výzvu soudu doplnil žalobce žalobu podáním doručeným krajskému soudu dne 19. 4. 2006, kterým předložil podklady týkající se její pojistky; z nich je zřejmé pouze to, že Českou státní pojišťovnou, Oblastním závodem O., pobočkou B. bylo řešeno několik pojistných událostí v souvislosti s dopravní nehodou dne 27. 7. 1981 týkající se členů rodiny K., z nichž je patrné, že žalobce měl uzavřeno životní pojištění.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí.

Krajský soud shledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným.

Všechny podmínky pro poskytnutí jednorázové peněžní částky podle ust. § 2 odst. 1 zákona č. 203/2005 Sb. musejí být splněny současně. Jednou z podmínek pro přiznání jednorázové peněžní částky je, že fyzická osoba, která za zranění nebo znásilnění příslušníkem některé z okupačních armád nebo civilní osobou zdržující se na území Československa v souvislosti s pobytem okupačních armád nebyla odškodněna podle jiného právního předpisu [§ 2 odst. 1 písm. d)].

Žalobce však již v podané žádosti o odškodnění uvedl, že s Českou státní pojišťovnou měl sjednáno úrazové pojištění, na jehož základě bylo touto pojišťovnou plněno v důsledku pojistné události. Žalovaný se v průběhu správního řízení nezabýval otázkou charakteru a rozsahu tohoto tvrzeného pojištění, nevyžádal si podklady České státní pojišťovny o likvidaci pojistné události a rozhodl pouze na základě uvedených archivních dokladů.

Podle ust. § 46 zákona č. 71/1967 Sb. musí být správní rozhodnutí nejen v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, ale musí vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Za situace, kdy žalovaný opomenul otázku existence osobního pojištění žalobce v době úrazu, nevyhodnotil dopad této právní skutečnosti na již poskytnuté odškodnění, nelze dospět k závěru, že rozhodl na základě spolehlivě zjištěného stavu věci. I v řízení o poskytnutí jednorázové peněžní částky se plně uplatní zásady správního řízení, zejména zásada materiální pravdy a zásada oficiality. Podle ust. § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu musí rozhodnutí správního orgánu vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Je povinností správního orgánu z vlastní iniciativy a vlastními prostředky objasňovat sporné, pochybné nebo zpochybněné skutečnosti, zejména ty, s nimiž nárok stojí a padá. Nesplňuje-li žadatel některý ze zákonem stanovených předpokladů pro přiznání nároku, musí správní orgán

o žádosti rozhodnout řádně odůvodněným rozhodnutím, které má náležitosti stanovené v ust. § 47 odst. 3 správního řádu.

Krajský soud proto zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení spočívající v tom, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění [§ 76 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – dále jen „s. ř. s.“] a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V kasační stížnosti žalovaný vyslovuje nesouhlas s právní argumentací krajského soudu. Podle jeho názoru je existence osobního úrazového pojištění žalobce v době dopravní nehody a tvrzené plnění, poskytnuté žalobci na jeho základě Českou státní pojišťovnou, v dané věci zcela irelevantní a nemá dopad na žalobci již dříve poskytnuté odškodnění, když tato skutečnost vedla žalovaného k neposkytnutí jednorázové peněžní částky.

V kasační stížnosti žalovaný tvrdí, že je pravda, že žalobci byla ze strany České státní pojišťovny poskytnuta náhrada škody na zdraví a věcech, jež mu vznikla v důsledku předmětné události, a že mu byly pojišťovnou vyplaceny jednotlivé nároky, které přísluší poškozenému podle příslušných ustanovení občanského zákoníku, ale toto plnění žalobci poskytla Česká státní pojišťovna nikoli z titulu sjednaného osobního úrazového pojištění, ale z titulu zákonného pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel, provozovaného Českou státní pojišťovnou, jehož rozsah a podmínky upravovala vyhláška č. 123/1974 Sb. Konkrétně se jednalo o zákonné pojištění, jež měl s Českou státní pojišťovnou sjednáno J. Č., držitel vozidla, které bylo při dopravní nehodě poškozeno a v němž cestoval žalobce se svou rodinou. Tyto skutečnosti jednoznačně vyplývají ze správního spisu, konkrétně z dopisu zástupce Zmocněnce vlády ČSSR pro záležitosti dočasného pobytu sovětských vojsk v ČSSR ze dne 21. 1. 1983 č.j. 388-81-P, adresovaného náčelníku sekretariátu Zmocněnce vlády SSSR pro záležitosti dočasného pobytu sovětských vojsk v ČSSR (č.l. 70).

Česká státní pojišťovna pak uplatnila nárok na regresní náhradu škody podle ust. § 368 a 382 o. z. u Zmocněnce vlády SSSR pro záležitosti dočasného pobytu sovětských vojsk v ČSSR a následně rozhodnutím zmocněnců obou vlád mu byla ve smyslu ust. čl. 10 odst. 1 Smlouvy a příslušných ustanovení o. z. nahrazena škoda vzniklá pojišťovně vyplacením uvedených pojistných plnění. Z toho vyplývá, že žalobce byla za svá zranění odškodněn a nesplňuje tak podmínku pro poskytnutí jednorázové peněžní částky.

Žalovaný má tak za prokázané, že ve správním řízení byl z jeho strany spolehlivě zjištěn skutkový stav, který jednoznačně vyplývá ze shromážděných podkladů a odůvodňuje vydání rozhodnutí o neposkytnutí jednorázové peněžní částky, a že jeho doplnění by bylo pro účely vydání správního rozhodnutí zcela nadbytečné.

Žalovaný navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc vrácena Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení.

Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud, vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.), posoudil kasační stížnost takto:

Není pochyb o tom, že žalobce je osobou oprávněnou podle ust. § 2 odst. 1 písm. a) až c) zákona č. 203/2005 Sb. Předmětem sporu je otázka, zda žalobce již byl za zranění

odškodněn podle jiného právního předpisu [§ 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 203/2005 Sb.]; pokud by tomu tak bylo, nenáležela by mu jednorázová peněžní částka.

Žalobce již v žádosti o odškodnění ze dne 20. 9. 2005 pod bodem 12. uvedl k otázce, zda byla za událost poskytnuta peněžní náhrada škody podle jiného právního předpisu „Ano – osobní úrazové pojištění státní pojišťovny, výplata renty (ušlý výdělek)“. Již tento údaj měl vést žalovaného k tomu, aby v rámci správního řízení zjistil, zda tomu tak skutečně bylo, a pokud ano, aby rozlišil, jaké částky byly Českou státní pojišťovnou (v té době monopolním pojišťovacím ústavem) vyplaceny z titulu soukromého pojištění žalobce, a jaké částky mu byly vyplaceny jako náhrada škody z titulu zákonného pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel.

Žalobce předložil v průběhu řízení před Krajským soudem v Ostravě k jeho žádosti fotokopie listin vyhotovených Českou státní pojišťovnou, oblastní závod O., pobočka B. a pocházejících z let 1982 až 1986. Tyto listiny se týkají předmětné události, ale současně se týkají i manželky žalobce M. K. a jejich dětí a je v nich uvedena zmínka o úrazovém pojištění žalobce.

Jestliže žalovaný v průběhu správního řízení nezjistil, zda žalobce byl pojištěn proti úrazu, a pokud ano, jaká částka mu byla z tohoto pojištění vyplacena a nerozlišil tak plnění z titulu náhrady škody a plnění z případného úrazového pojištění, nezjistil úplně skutkový stav věci. Teprve po tomto zjištění bude možno uzavřít, zda žalobce byl odškodněn podle jiného právního předpisu (za toto odškodnění nelze považovat plnění poskytnuté Českou státní pojišťovnou z případného úrazového pojištění).

Kasační stížnost tedy není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Pokud jde o náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, žalobce měl ve věci úspěch (§ 60 odst. 1 s. ř. s.), podle obsahu spisu mu však žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. února 2007

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

